SIKKERHETSDATABLAD

Weber.tec 930

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	11.07.2008
Revisjonsdato	30.05.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Weber.tec 930
Artikkelnr.	41902167
GTIN-nr.	4011361103008
NOBB-nr.	46771741

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe	Tørrmørtel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn	weber - Saint-Gobain Byggevarer AS
Postadresse	Postboks 6211 Etterstad
Postnr.	0603
Poststed	OSLO
Land	Norway
Telefon	41 63 50 46
E-post	teknisk@weber-norge.no
Hjemmeside	www.weber-norge.no
Org. nr.	NO 940 198 178 MVA
Kontaktperson	Helle E. Fossheim

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: GIFTINFORMASJONSSENTRALEN

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	Xi R37/38, R41
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	STOT RE2; H373 Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H335

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portlandsement 25 - 50 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P103 Les etiketten før bruk. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P362 Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P501 Innhold/beholder leveres til deponering i henhold til lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter.

2.3. Andre farer

Farebeskrivelse	Produktet reagerer sterkt alkalisk sammen med vann, av denne grunn må hud og øyne beskyttes.
Andre farer	Ved kontakt med fuktighet eller ved tilsetning av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning. Massen blir basisk og virker irriterende på øyne, hud og slimhinner.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Portlandsement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Xi; R37/38,R41 Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE3;H335	25 - 50 %
Kvartsmel	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4	Xn; R48/20 STOT RE1;H372	5 - 10 %
Amorf silisiumdioxid	CAS-nr.: 69012-64-2 EC-nr.: 273-761-1		1 - 2 %

Komponentkommentarer	Produktet inneholder meget fine partikler som kan innåndes (respirabelt støv < 5 µm). Fint støv fra kvartssand er mistenkt å være kreftfremkallende. Sementen er kromredusert, derfor er muligheten for kromallergi redusert, og R43 bortfaller. Se ytterligere opplysninger i pkt. 16. R-og H-setninger nevnt i pkt. 3 er listet opp i pkt. 16 med fullstendig tekst.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Førstehjelp kan være nødvendig ved svelging, ved sprut i øynene, ved søl på huden. Ta alltid dette databladet med når du kontakter lege eller ambulanse.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft.
Hudkontakt	Vask straks tilsølt hud med vann og såpe eller et mildt rengjøringsmiddel. Fjern øyeblikkelig gjennomfuktede klær og skyll huden med vann. Ved utslett, sår eller andre hudplager: Kontakt lege og ta med sikkerhetsdatabladet.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 45 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved fortsatt irritasjon fortsettes skylling under transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.
Svelging	Drikk rikelig med vann. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Massen innholder sement og sand. I kontakt med fuktighet eller ved tilsetning av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning som er basisk og virker irriterende på øyne, hud og slimhinner. Støv og sand kan rispe og irritere øynene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Se rådene i pkt. 4.1.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ikke relevant.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ingen spesielle forholdsregler.

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslokkingsmetoder	Ingen spesiell brannslukkingsmetode angitt.
Annen informasjon	Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Unngå støvdannelse og spredning av støv. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk nødvendig verneutstyr. Se punkt. 8.

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå støvdannelse og spredning av støv. Unngå innånding av støv - sørg for tilstrekkelig lufting eller passende åndedrettsvern (se pkt. 8). Unngå kontakt ned hud, øyne og klær - bruk egnet verneutstyr (se pkt. 8).

6.1.2. For innsatspersonell

For innsatspersonell	Reduser støving til et minimum. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av støv – sørg for tilstrekkelig lufting eller passende åndedrettsvern (se pkt. 8). Ved fuktighet eller ved tilsetning av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning som er basisk og virker irriterende på øyne og hud – bruk egnet verneutstyr (se pkt. 8).

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp til avløp, kloakkledninger eller vannløp. Unngå spredning av støv og forurensede materialer.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Bevar og fjern spill i tørr tilstand om mulig. Oppsamlet materiale kan blandes med vann for herding. Bruk godkjent industriell støvsuger for fjerning av pulver.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Pulver behandles som farlig avfall (se pkt. 13).

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå håndtering som fører til støvdannelse. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Bruk hensiktmessig verneutstyr (se pkt. 8).

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann	Ikke relevant.
Råd om generell yrkeshygiene	Sørg for egnet avtrekksventilasjon ved maskiner og steder hvor det kan dannes

	støv. Vask hendene ofte og skift arbeidsklær etter behov.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares utilgjengelig for barn. Papirsekker lagres slik at de ikke kan revne. Lagres tørt, avskilt fra syrer.
Spesielle egenskaper og farer	Irriterer luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade.
Annen informasjon	Sementen er tilsatt kromreduserende middel. Reduksjonseffekten reduseres over tid og dette begrenser lagringstiden (se ytterligere opplysninger i pkt. 16).

Betingelser for sikker oppbevaring

Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Lagres tørt. Ved oppbevaring på pall med ubrutt plast er holdbarheten 12 måneder. Lagringstiden får ikke overstige 6 måneder etter at plasten er brutt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

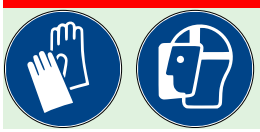
8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Rettslig grunn
Portlandsement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4		
Kvartsmel	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4		
Amorf silisiumdioxid	CAS-nr.: 69012-64-2 EC-nr.: 273-761-1		
α-kvarts, respirabelt støv	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4	8 timers grenseverdi: 0,1 mg/m3 **Grenseverdier, bokstav** Bokstavkoder: K	Rettslig grunn: 2009
α-kvarts, totalstøv	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4	8 timers grenseverdi: 0,3 mg/m3 **Grenseverdier, bokstav** Bokstavkoder: K	Rettslig grunn: 2009
Totalstøv		8 timers grenseverdi: 10 mg/m3	Rettslig grunn: 2009
Respirabelt støv		8 timers grenseverdi: 5 mg/m3	Rettslig grunn: 2009

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Øyeskylleflaske skal være tilgjengelig på arbeidsplassen. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for egnet avtrekksventilasjon ved maskiner og steder hvor det kan dannes støv.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2).

Håndvern

Håndvern	Bruk vernehansker av: Neopren, nitril, polyetylen eller PVC. Andre hansketyper kan anbefales av hanskeleverandøren.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	I kontakt med våt mørtel bør det brukes vanntette klær og støvler. Barriere krem bør brukes på utildekket hud som kan komme i kontakt med mørtelen.
Egnede verneklær	Benytt langarmede verneklær som beskytter mot mulig hudkontakt.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Det anbefales at man vasker seg eller dusjer og deretter bruker en fuktighetskrem på den eksponerte huden.
Hudbeskyttelse, kommentar	Sementen er kromredusert, derfor er muligheten for kromallergi redusert. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med nye/nyblandet produkter som inneholder sement. Se ytterligere opplysninger i pkt. 16.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver
Farge	Grå
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
pH	Status: I løsning Verdi: > 12 Metode: DIN 19261 Kommentarer: Blandet med vann
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke brennbart.
Eksplosjonsgrense	Kommentarer: Ikke eksplosivt
Relativ tetthet	Kommentarer: Ikke relevant
Bulktetthet	Verdi: ~ 1320 kg/m3
Løselighet i vann	Herder i vann.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Vannreaktivitet	Reagerer (herder)

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Reagerer med vann og herder.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk. Tørre sementprodukter må beskyttes mot fuktighet.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Holdes borte fra fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Lagres avskilt fra syrer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Reagerer med lettmetaller i nærvær av fuktighet og danner hydrogengass.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Inneholder sement: Ved kontakt med vann dannes kalsiumhydroksid, som er etsende. Støv fra produktet er kvartsholdig.

Potensielle akutte effekter

Innånding	Irriterer luftveiene.
Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Stoffet virker irriterende på slimhinnen og kan eventuelt gi magesmerter ved svelging.

Forsinket / repeterende

Allergi	(Krom)allergisk eksem har forekommet etter langvarig hudkontakt, hyppigere ved

	kontakt med sement/vannblandinger enn tørr sement.
Kroniske effekter	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker faren for å utvikle lungesykdommer.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Ikke kjent.
Arvestoffskader	Ikke kjent.
Fosterskadelige egenskaper	Ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Ikke kjent.

Symptomer på eksponering

Annen informasjon	Sementen er tilsatt jernsulfat som reduserer 6-verdig krom til 3-verdig. Risikoen for kromeksem er med dette vesentlig redusert. Se ytterligere opplysninger i pkt. 16.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Produktet forventes ikke å medføre risiko for skadevirkninger i miljøet. Innblanding av (større mengder) sement i vann vil imidlertid øke vannets pH-verdi, noe som kan ha en viss virkning inntil konsentrasjonen i vannet fortynnes.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Komponent	Masovnsslagg
Akvatisk toksisitet, fisk	**Verdi:** > 100 g/l **Testvarighet:** 96h **Art:** Fisk **Metode:** LC50
Akvatisk toksisitet, alge	**Verdi:** > 94 g/l **Testvarighet:** 72h **Art:** Grønnalge **Metode:** EC50
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	**Verdi:** > 50 g/l **Testvarighet:** 48h **Art:** Daphnia magna **Metode:** EC50

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulerer ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke ansett som miljøfarlig.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Sementandelen reagerer med vann og herder til et fast stoff. Innblanding i vann vil øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss virkning på livet i vann inntil vannet er fortynnet/nøytralisert. Produktet anses ellers ikke å være giftig mot organismer.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Tørt materiale feies eller støvsuges opp. Unngå støvdannelse. Tørt pulver kan anvendes/gjenvinnes som mørtel eller tilsettes vann for herding. Rester av pulver klassifiseres som farlig avfall. Herdet materiale er inaktivt og ikke klassifisert som farlig avfall. Det kan avhendes som byggavfall til deponering eller gjenvinning. Emballasjen skikkelig tømt, er ikke klassifisert som farlig avfall.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Nei
Avfallskode EAL	EAL: 101311 annet avfall av sementtbaserte kompositttmaterialer enn det nevnt i 10 13 09 og 10 13 10 EAL: 101314 betongavfall og betongslam

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-direktiv	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier ((REACH).
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, 16.07.2002 nr. 1139, med endringer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. Stofflisten: Liste over farlige stoffer. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren. Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA.
Kvitteringsnr. fra Produktregisteret	32574

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Faresymbol

R-setninger	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S22 Unngå innånding av støv. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S28 Får man stoff på huden, vask straks med store mengder mengder vann. S36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
Leverandørens anmerkninger	Denne informasjon gjelder kun ovennevnte produkt, og behøver ikke nødvendigvis være gjeldende om produktet brukes sammen med et eller flere andre produkter, eller som del av en prosess. Databladet er laget på basis av opplysninger gitt av produsenten. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjonen gitt i dette sikkerhetsdatabladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler eller på noen måte kommer i kontakt med produktet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Eye Dam. 1; H318; STOT SE3; H335; STOT RE2; H373;
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R48/20 Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H315 Irriterer huden. H372 Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Ytterligere informasjon	Om produktet bearbeides mekanisk etter at det er hardnet, utvikles det kvartsholdig støv. Seksverdig kromsalter i sement er løselig og kan blandet med vann danne helseskadelig løsning. Ved tilsats av jernsulfat for kromredusering fra 6- til 3-verdig krom er denne helserisikoen vesentlig redusert. Reduksjonseffekten i ren sement er minst 6 måneder og i mørtel (pga. blanding med sand) minst 12 måneder dersom produktet lagres tørt. Faremomentene gjelder ikke tørt pulver, bare når dette opptrer i fuktig eller vått miljø.
Utarbeidet av	Helle E. Fossheim